

М. В. Нагорняк,
канд. філол. наук

УДК 007: 304: 047.654.191

Патогенність у змістовому компоненті інформаційних повідомлень на радіо

У статті йдеться про одну з загрозливих тенденцій розвитку національного інформаційного радіомовлення України, яка зумовлена перенасиченістю інформаційних програм і випусків патогенними новинами; запропоновано можливі шляхи розв'язання зазначеної проблеми.

Ключові слова: інформаційне повідомлення, інформаційна програма, інформаційний випуск, патогенність, патогенні новини.

Постановка проблеми. Період становлення Української держави (2001–2012) позначився потужними за своїми масштабністю, обсягом і впливом суспільними трансформаціями. Ці зміни мають перманентний характер і відбиваються, ясна річ, на всіх сферах життєдіяльності країни в цілому та кожного громадянина зокрема. При цьому не викликає заперечень той факт, що найбільший вплив на людину справляє суцільне несприятливе психологічне тло, саме і зумовлене нескінченними політичною, соціально-економічною, духовною кризами. Однією з характеристик кризової ситуації в суспільстві є глибинність деструктивних процесів, що посилюються внаслідок своїх незворотності та напрочуд швидкої мінливості. Повсякчасна кризова атмосфера дестабілізує впливає на морально-психологічний клімат життя країни та кожного її громадянина.

Актуальність дослідження. До створення негативного психологічного тла повною мірою долучилися засоби масової комунікації, зокрема електронні. Це зумовлено здійсненням ними вербальної комунікації зі своєю аудиторією. Мовиться, передовсім, про радіо. Посилення динаміки суспільно-політичного життя, повсякчасне акцентування уваги на його драматично-трагедійному складнику, захоплення сценами насильства і, як наслідок, віддаленість від позитивних та нейтральних подій призвели до того, що на радіостанціях лівова частка інформації пов'язана з негативним чинником. Упродовж останнього часу різко зросла кількість новин, у змістовому компоненті яких так чи інакше простежується негативний зміст або ж присутнє різного ступеня негативне емоційне забарвлення. Кількість подібної інформації зросла такою мірою, що на окремих радіостанціях розглядають як один із стандартів інформаційного мовлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У працях вітчизняних журналістикознавців негативно забарвлена інформація дістала назву «патогенної». Наголосимо, що питання впливу патогенних текстів на людину досліджували, здебільшого, у галузі телебачення та інтернету. Особливості ж патогенних новин у національному інформаційному радіомовленні науковці розглядали побіжно, що й зумовило потребу в даній статті. Слід зауважити: складність вивчення цього питання полягає у тім, що патогенність новинних повідомлень тісно пов'язана зі ступенем емоційного забарвлення програми, що є вельми мінливою характеристикою.

Зазначене питання поставало в центрі уваги дослідників вітчизняної журналістики Бориса Потятиника, Катерини Серажим, Віктора Миронченка [1], Володимира Олійника [2], Василя Лизанчука [3], Олеса Гояна, Юрія Єлісовенка [4], Романа Черкашина та ін. Окремі аспекти патогенності інформаційного продукту відображені в працях російських учених Олександра Шереля, Людмили Болотової, Владислава Смирнова й ін.

Мета, об'єкт та предмет статті. *Метою* статті є привернути увагу до однієї з загрозливих тенденцій розвитку національного інформаційного радіомовлення України, яка зумовлена перенасиченістю інформаційних програм і випусків патогенними новинами, а також запропонувати шляхи розв'язання цієї проблеми.

Об'єктом дослідження є тексти інформаційних повідомлень 1-го каналу Національного радіо та Української служби радіо «Свобода».

Предметом дослідження виступають елементи патогенності в змістовому компоненті інформаційних повідомлень цих радіостанцій.

Виклад основного матеріалу. У житті людини є речі, без яких її існування неможливе. Це їжа, житло, вбрання. А ще кожен із нас не уявляє свого життя без новин. Людська приро-

да влаштована таким чином, що їй повсякчас необхідна нова інформація про події навколишньої дійсності. Буквально кожного дня, кожної години і навіть частіше людині доводиться здійснювати вибір на користь тієї чи іншої інформації, приймати рішення, як діяти в різних ситуаціях. Це те, що називається «відповідати на виклики часу». І задля того, щоб відповідь була виваженою, людина має володіти інформацією. Причому інформацією найдостовірнішою, найсвіжішою та найточнішою.

Інформаційні програми та випуски є основною продукцією практично кожної радіостанції. Тож новини на радіо передаються радіостанціями, зокрема потужними та впливовими, більшу частину доби. Російський дослідник Владислав Смирнов дотримується думки про те, що новини є потоком інформації. На його думку, саме цей потік створює панораму подій, що відбуваються. Якщо ж розглядати його часові рамки ширше – це живий рух, безперервний конвеєр новин [5, 50]. Авторка солідарна з таким трактуванням. І тоді питання полягає у тім, що подібний рух або конвеєр ніяк не може являти собою суцільний потік сумних, печальних, драматично-трагедійних повідомлень, що трапляється в повсякденній радієйній практиці.

Відомий український дослідник Борис Потятиник усю інформацію, що надходить до нас із мас-медіа, поділив на дві зони. Це зона пекла і зона раю. На думку вченого, обидві зони, а також їх суміш є традиційними об'єктами медіакритики, тобто негативними патогенними зонами, одна з яких апелює до почуття задоволення, а друга – агресії. За цим критерієм, як наголошує Б. Потятиник, до непатогенної позитивної зони, передусім, належать просвітницькі тексти, стримані за стилем і формами подання, виразно спрямовані на підвищення освітнього рівня аудиторії та зміцнення почуття громадянської відповідальності [6, 124]. Тож, йдучи від супротивного, можна стверджувати, що патогенні негативні зони – це тексти, які не є стриманими за стилем і формами подання, виразно спрямовані на посилення відчуття тривоги, паніки, відчаю, що, зрештою, розкитує почуття громадянської відповідальності.

Звісно, можна дотримуватися саме цього визначення. Але спробую подати й своє, суто радієйне. Отже, в інформаційних програмах і випусках на радіо патогенними вважаються такі повідомлення, у текстах яких переважає драматично-трагедійна складова, до якої належать відповідна лексика, цифрові дані, негативно забарвлені цитати осіб з приводу тієї чи іншої події, що справляють деструктивний вплив на психологічний стан людини. Також патогенність повідомлень спричиняє специфічна верст-

ка випуску новин, характерними особливостями якої є суцільне нагромадження драматично-трагедійних повідомлень у гранично стислому відрізку часу. Крім того, патогенність викликають суворий, безапеляційний стиль подання новин, офіційно-протокольна манера начитування (саме начитування, а не розповіді). У сукупності всі ці чинники призводять до суттєвого послаблення ступеня можливого впливу новин на слухача, акцентують на активізації в нього негативних емоцій, відчуттів, реакцій тощо.

З огляду на зазначене вище, заслуговує уваги цікаве порівняння Б. Потятиника. Він пропонує уявити собі оркестр. ЗМК, за його словами, – це мікрофон. Вони вихоплюють і підсилюють через «гучномовець» звучання лише одного інструмента, внаслідок чого аудиторія чує явно спотворене звучання оркестру. Проте, як зауважує вчений, це робиться послідовно й впродовж тривалого часу. Тож, природно, аудиторія так звикне до спотвореного звучання, що згодом сама вимагатиме його [6, 129]. З цим не можна не погодитися, бо щоденна практика оприлюднення новин на радіо стовідсотково засвідчує саме таку ситуацію.

Зазначу, що емпіричним матеріалом для дослідження слугували інформаційні випуски першого каналу Національної радіокомпанії України та Української служби радіо «Свобода», що прозвучали в ефірі цих радіостанцій у період 1–7 жовтня 2012 р. Загальна кількість становить 30 інформаційних повідомлень. Із цих 30 новин 15 цілком можна вважати патогенними. Отож проаналізований новинний контент дозволив помітити таке.

По-перше, патогенність інформаційних повідомлень обох радіостанцій значною мірою зумовлена вживанням дієслів. Саме вони, як відомо, разом з іменниками становлять змістовий каркас новини, себто на ці частини мови припадає основне смислове навантаження. Тут мається на увазі те, що в текстах новин вживаються дієслова нейтрального лексичного забарвлення. Однак в умовах українських реалій вони набувають чітко виявленого негативного звучання, що, власне, й призводить до негативної реакції слухача.

Розглянемо це на конкретних прикладах. Для зручності аналізуватимемо окремі фрази інформаційних повідомлень: «Уряд **обіцяє** зростання рівня соціальних виплат» (Національне радіо. – 2012. – 1 жовт.); «Віктор Янукович **очікує** пропозицій щодо детінізації економіки» (Національне радіо. – 2012. – 1 жовт.); «Президент Янукович **відзначає**, що реформи **покращили** життя» (Національне радіо. – 2012. – 2 жовт.); «Генпрокуратура **ініціює** перевірки діяльності охоронних фірм у зв'язку з подіями в столично-

му гіпермаркеті «Караван» (Національне радіо. – 2012. – 2 жовт.); «Вибори до Верховної Ради кардинально не змінять політичну карту України» (Національне радіо. – 2012. – 6 жовт.); «Чоловік Тимошенко закликає розслідувати «режим Януковича» (Радіо «Свобода». – 2012. – 3 жовт.); «Оприлюднені фотороботи убивць дніпропетровського еколога» (Радіо «Свобода». – 2012. – 3 жовт.) та ін.

Наведені приклади засвідчують, що вживання абсолютно нейтральних, а подекуди навіть нейтральних дієслів з певним позитивним відтінком (обицяє, очікує, покращили, ініціює, закликає, оприлюднені) у певному соціальному контексті здатні викликати в слухачів відчуття іронії, роздратування та інколи нервозності.

Тому, з огляду на зазначене вище, одним із шляхів подолання патогенності в змістовому компоненті новини є максимально виправдане вживання дієслів нейтрального лексичного забарвлення. Особливо це стосується тих повідомлень, в яких ідеться про соціально-економічні явища.

По-друге, кожен випуск новин на зазначених радіостанціях містить велику кількість повідомлень на кримінальну тематику. У текстах цих повідомлень переважає лексика засуджувального змісту, зокрема й негативно забарвлені дієслова, що також призводить до патогенності новин. Скажімо, в анонсі новин Радіо «Свобода» від 3 жовтня 2012 р. із 13 заголовків інформаційних повідомлень 11 були негативно змісту:

22:20

Туреччина занепокоєна загибеллю своїх громадян від сирійського снаряда.

22:10

В Росії буде єдиний день голосування.

22:02

Автор скасованого Закону «Про наклеп» звинувачує в наклепі канал «1+1».

21:54

У ПАРЄ встановили визначення «політичний в'язень».

21:49

У Белграді заборонили гей-парад.

20:55

Росіянку на Чукотці засудили за сплювання до смерті 3-місячної доньки.

20:52

У Тегерані закрили головний «чорний ринок» валюти.

20:03

Дніпродзержинський опозиційний кандидат виїхав з України через побоювання арешту – штаб.

19:55

Вибухи в Лівані: 7 мертвих.

19:50

Генеральний секретар НАТО вітає Грузію з проведенням «історичних» виборів.

19:28

Чоловік Тимошенко закликає розслідувати «режим Януковича».

17:31

Литва судиться з «Газпромом».

16:51

Оприлюднені фотороботи убивць дніпропетровського еколога.

Власне, висока частотність використання негативно забарвлених дієслів спостерігається не лише в анонсах, а й у самих текстах інформаційних повідомлень.

Ось фрагменти таких повідомлень: «Міністр закордонних справ Туреччини Ахмет Давутоглу в телефонній розмові з Генеральним секретарем ООН Пан Гі Муном висловив глибоку стурбованість у зв'язку із загибеллю п'ятьох турецьких громадян внаслідок попадання снаряда, випущеного з території сусідньої Сирії в житловий будинок у місті Акчакале. За даними турецької влади, серед загиблих – жінка та троє її дітей» (Радіо «Свобода». – 2012. – 3 жовт.), «Продавці на одеських ринках протестують проти власників. Підприємці кількох одеських ринків, включно зі знаменитим «Привозом», провели акцію протесту проти надмірних і невинуватих, на їхню думку, поборів з боку власників ринків» (Радіо «Свобода». – 2012. – 1 жовт.) та ін.

Зважаючи на це, під час підготовки та оприлюднення інформаційного випуску слід стежити за тим, щоб дієслова засуджувального змісту, як і самі кримінальні новини, не переважали в ньому. Недопустимо, щоб після прослуховування такого випуску новин перед слухачами поставала суцільна негативна картина подій в Україні та світі, адже це призводить до спотвореного уявлення про навколишню дійсність.

По-третє, патогенність новинних повідомлень часто-густо спричиняється розволікним викладом сутності події, надмірною деталізацією її опису. Такі інформаційні повідомлення, як правило, готуються без врахування технологічного принципу викладу новин. На думку дослідника Віктора Миронченка, більшість повідомлень, якщо прислухатись, все-таки пишуться за одними й тими самими правилами. Йдеться про максимальне наслідування структури усної розповіді новин. Учений зауважує, що загалом структура усної розповіді новини являє собою своєрідну композицію з чотирьох елементів: найважливішого та найцікавішого в новині; посилання на джерело інформації; викладу подробиць; можливих коментарів, висновків та узагальнень [1, 169–170].

Тепер проаналізуємо, як технологічний принцип викладу новин знаходить своє відобра-

ження в практиці інформаційного мовлення. Звернімося до новини, що прозвучала в ефірі першого каналу Національного радіо 1 жовтня 2012 р.

Президент України Віктор Янукович підписав доручення центральним органам виконавчої влади про підготовку до підписання двосторонніх документів з Росією, зокрема щодо перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України.

Про це повідомив радник Президента України – керівник Головного управління з питань міжнародних відносин Адміністрації Президента Андрій Гончарук, інформує прес-служба Президента.

За його словами, низка завдань також стосується питань Азово-Керченської проблематики – йдеться, насамперед, про підготовку проекту українсько-російського Договору про державний кордон в Азовському і Чорному морях, а також Керченській протоці.

У дорученні також йдеться про забезпечення проведення низки важливих двосторонніх заходів за участю глави держави, зокрема його державного візиту до РФ та третього Українсько-Російського міжрегіонального економічного форуму під патронатом Президентів України та Росії в Нижньому Новгороді.

За словами Гончарука, це доручення було підписано з метою подальшого поглиблення відносин стратегічного партнерства з Росією та неухильного виконання домовленостей, досягнутих під час п'ятого засідання Українсько-Російської міждержавної комісії (УРМК).

У документі, зазначив він, насамперед зроблено акцент на забезпеченні реалізації центральними органами виконавчої влади завдань, визначених у протоколі засідання УРМК.

«Президент України тримає на особливому контролі виконання досягнутих з російською стороною домовленостей на найвищому рівні, – наголосив радник глави держави. – Адже ефективна робота в цьому напрямі суттєво активізує взаємовигідне українсько-російське співробітництво».

Гончарук підкреслив, що глава держави очікує від центральних органів виконавчої влади чітких узгоджених дій для своєчасного та повного виконання свого доручення.

Уважно прочитавши текст інформаційного повідомлення, не можна не помітити надто офіційного, протокольного стилю викладу новин. Складається враження, що не вельми вправний журналіст просто переписав прес-реліз, поширений адміністрацією глави держави. Звернімося до першого речення, яке має привабити увагу слухача: *«Президент України Віктор Янукович підписав доручення центральним органам виконавчої влади про підготовку до підписання двосторонніх документів з Росією, зокрема щодо перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України»*.

У кожного слухача, навіть не втаємниченого в стилістичні тонкощі, викликають роздратування словосполучення на кшталт «підписав доручення про підготовку до підписання», «Президент України Віктор Янукович» (ніби в країні є люди, які не знають імені свого Президента), «центральним органам виконавчої влади». Не викликає заперечень, що таке інформаційне повідомлення неприпустимо вголосувати в новинах на радіо. Насамперед через те, що воно, власне, і не є новиною. То радше черговий офіційний документ з Адміністрації Президента.

Виникає запитання: як надати повідомленню радійного вигляду? Звісно, його слід повною мірою переробити відповідно до стандартів інформаційного радіомовлення. Внаслідок редагування маємо таке: *«Президент доручив виконавчій владі підготувати двосторонні документи з Росією. Йдеться про перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України»*. Обробляючи повідомлення, крім того, економиться час для інших новин, адже одне довжелезне речення перетворено на два малих.

Далі звернімо увагу на те, як у новині подано такий її важливий компонент, як посилання на джерело: *«Про це повідомив радник Президента України – керівник Головного управління з питань міжнародних відносин Адміністрації Президента Андрій Гончарук, інформує прес-служба Президента»*.

Звісно, в Адміністрації глави держави можуть не знати, що подвійні посилання у новині неприпустимі, вони заплутують слухача. Але журналіст, що готував повідомлення до ефіру, зобов'язаний знати та виконувати основні вимоги до підготовки інформаційних повідомлень. Тому в посиланні слід назвати або Андрія Гончарука, або прес-службу Президента. Зважаючи на те, що в новині йдеться про надто гострі політичні питання, пов'язані з перебуванням Чорноморського флоту Росії, доцільніше подати думку фахівця. Крім того, зазвичай зазначають одну посаду людини, а не кілька. Називання кількох посад руйнує змістову та структурну композицію новини, утруднює сприймання інформації слухачем. Тому скажемо так: *«Про це повідомив керівник Головного управління міжнародних відносин адміністрації Андрій Гончарук»*.

Відредагуємо ще одне речення повідомлення задля чіткого розуміння того, що використовується в новинах поширені конструкції не допускається. Воно звучить так: *«За його словами, низка завдань також стосується питань Азово-Керченської проблематики – йдеться, насамперед, про підготовку проекту українсько-російського Договору про державний кордон»*.

в Азовському і Чорному морях, а також Керченській протоці». Речення містить водночас називання родового і видового понять, що, за канонами інформаційного мовлення, неприпустимо. Навряд чи доцільно означувати загальні питання (Азово-Керченська проблематика), якщо далі йде виклад конкретики. Тому виходить таке: «Віктор Янукович також доручив підготувати проект українсько-російського Договору про держкордон в Азовському та Чорному морях, а також Керченській протоці».

Решта речень згаданого повідомлення також мусить зазнати ретельної обробки.

Простота й доступність викладу новин в інформаційних передачах на радіо унеможливають їхню змістову та структурну патогенність. Новини, написані легко й чітко, не дратують слухачів. Їх зручно сприймати людям та не менш зручно презентувати радіожурналістам.

Отже, ще одним шляхом подолання патогенності в змістовому компоненті новин є уміння викладати факти гранично чітко та лаконічно, без марнослів'я. Для цього потрібно бути дуже уважним до вживання буквально кожного слова, словосполучення, речення.

У цьому зв'язку логічно звернутися до точки зору відомої дослідниці в галузі текстознавства Катерини Серажим. Вона слушно зауважує, що елементом читацького сприйняття вважають враження від усього тексту чи від окремого фрагмента [7]. Коли йдеться про слухання новин на радіо, то тут, вочевидь, складається враження від усього тексту, оскільки слухач сприймає повідомлення цілісно. Крім того, у нього немає можливості повернутися до щойно прослуханої новини, на відміну від новини в газеті. При цьому К. Серажим наголошує, що психологічна реакція читача залежить не від набору знаків, а від їхнього взаєморозташування. І це враження від взаєморозташованих елементів тексту, на її думку, можна назвати естетичною реакцією. Реакція буде естетичною, як зазначає дослідниця, якщо це буде зумовлено способом викладу факту, його обрамленням і місцем у системі інших елементів [7]. Тому під час підготовки новин слід вивляти підвищену увагу саме до способу викладу факту, не перобтяжуючи кримінальні й інші негативні новини патогенністю. Обрамлення й місце в системі інших елементів є не чим іншим, як композиційною побудовою повідомлення та всього випуску.

І тому, *по-четверте*, не можна не зауважити, що патогенність інформаційних повідомлень, крім вищезазначених чинників, спричиняється ще й своєрідною версткою випуску. До речі, В. Миронченко наголошує на подвійному значенні цього терміна. Перше з них означає

творчий процес, пов'язаний з відбором, упорядкуванням та поєднанням окремих журналістських творів у межах відведеного для інформаційної передачі часового відрізка. Друге значення, як зазначає він, це структурна побудова, композиція вже готової, зверстаної радіопередачі [1, 308]. Метою верстки є забезпечення системного, впорядкованого викладу матеріалу задля полегшеного сприймання інформації слухачами.

Але що означають слова «своєрідна верстка». Ознайомившись зі структурною побудовою інформаційних випусків першого каналу Національного радіо та Української служби Радіо «Свобода», можемо помітити таке. Йдеться про верстку, за якої кілька драматично-трагедійних повідомлень звучать поспіль одне за одним (часто буває від 3 до 6 і більше). У такому разі ці новини, як правило, не перемежуються з новинами нейтральної чи позитивної спрямованості, після них немає музичної відбивки, що призводить до порушення емоційного балансу в сприйманні повідомлень.

З огляду на це, ведучим інформаційних програм, випусковим редакторам слід чітко знати принципи верстки. Основний принцип – врахування важливості новин. Перше місце у випуску посідають новини, які є найвагомішими цієї миті. Далі новини розміщуються у порядку зменшення вагомості.

Другий принцип верстки – необхідність викладати всі новини, що стосуються однієї теми, в єдності, сукупно. На жаль, цей принцип побудови випуску нехтується не лише на радіостанціях, діяльність яких розглядаємо. Практика розривання однотемних новин упродовж усього часу програми, їх змішування з іншими стало заледве не нормою інформаційного мовлення багатьох радіостанцій.

Третій принцип верстки – географічний. Він пов'язаний з тим, що у випуску обов'язково мусять бути повідомлення з якомога більшої кількості географічних пунктів. До речі, В. Миронченко наголошує, що виняток тут становлять лише ті випадки, коли в одному й тому самому місці відбувається одночасно кілька подій, які за своєю значущістю переважають усі інші новини у випуску. Проте, як зазначає дослідник, такий збіг трапляється порівняно рідко і виняток, як відомо, не порушує загального правила [1, 310].

Четвертий принцип верстки стосується темпоритму випуску. Згідно з цим принципом кожне повідомлення потрібно розглядати як самостійну одиницю випуску. Сутність принципу полягає в тому, що слід плавно переходити від однієї новини до другої, весь час збуджуючи інтерес до наступної новини. Тому темпоритм випуску має змінюватися – то прискорюватися,

то уповільнюватися, то посилювати подієву напруженість, то послаблювати її тощо.

Власне, порушення четвертого принципу верстки також призводить до патогенності інформаційних повідомлень. Прослухавши упродовж тижня 7 випусків новин першого каналу Національного радіо та стільки ж випусків новин Радіо «Свобода», не можемо не помітити, що ведучі практично не дбають про забезпечення належного темпоритму передачі. Усі новини, незважаючи на їх тематично-змістову спрямованість, композиційну побудову, емоційну забарвленість, начитуються в одній тональності. У ній переважають протокольні, сухі ноти. Стосовно ж швидкості подання інформації, то це, здебільшого, темп скоромовки. Через те одноманітність темпоритму випуску, брак змін, байдужа манера ведення (швидше – начитування) послаблюють увагу слухача до кожної наступної новини та, врешті, зводять її нанівець. І навіть якщо в передачі є позитивні, цікаві новини, але подані вони без належної тональності, то ефект від цього буде нульовий. Бо суха, офіційна, відсторонена тональність у поданні інформації не дає змоги зосередитися на позитивному [8].

Висновки. З огляду на зазначене вище, можна дійти висновку про те, що патогенність інформаційних повідомлень на згаданих радіостанціях, як і на інших, є багатоаспектною. Окремі її вияви, як-от: перенасичення випуску кримінальними новинами, надмірна деталізація опису події, порушення усталених принципів верстки – є надто очевидними й такими, що потребують значно ретельнішої обробки інформації з боку журналістів, ведучих, випускових. Інші вияви патогенності, зокрема порушення правильності темпоритму у веденні випуску, даються взнаки, можливо, не так явно та видимо, як попередні. Однак теж спричиняють деструктивний вплив на процеси сприймання, розуміння та відтворення радіоінформації слухачами.

Перспективи подальших розвідок. Зважаючи на те, що питання патогенності новин на

радіо є архіважливим з точки зору посилення ефективності радіокомунікації, воно потребує всебічного вивчення. Патогенність новинних текстів є поняттям доволі широким, багатоаспектним, мінливим, і саме ця обставина має спонукати дослідників до комплексного її аналізу. Тому, безсумнівно, актуальним є вивчення таких аспектів патогенності, як повсякчасне перенасичення інформаційних програм кримінальними новинами, бездумне вживання дієслів нейтрального змісту в гострих суспільних темах, порушення усталених принципів верстки та ін. Виявлення патогенності як такої, окреслення шляхів її подолання дозволить модернізувати інформаційну програму чи випуск на радіо з точки зору змістової, структурної та емоційної привабливості передачі.

1. *Миرونченко В. Я.* Основи інформаційного радіомовлення : підручник для студ. ун-тів спец. Журналістика / В. Я. Миرونченко. – Ін-тут змісту і методів навч.; Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1996. – 438 с.

2. *Олійник В. П.* Образно-емоційні засоби мовлення // Під прапором ленінізму. – 1973. – № 10. – С. 60–62.

3. *Лизанчук В. В.* Основи радіожурналістики : підручник / В. В. Лизанчук. – К. : Знання, 2006. – 628 с. + компакт-диск.

4. *Єлісоченко Ю. П.* Ораторське мистецтво: постановка голосу й мовлення : навч. посіб. / Ю. П. Єлісоченко ; [за ред. В. В. Різуна]. – К. : Атіка. 2008. – 204 с.

5. *Смирнов В. В.* Форми вещания / В. В. Смирнов. – М. : Аспект Пресс, 2002. – 202 с.

6. *Потятиник Б. В.* Медіа: ключі до розуміння. Сер.: Медіакритика / Б. В. Потятиник. – Львів : ПАІС, 2004. – 312 с.

7. *Серажим К. С.* Сутність і природа інтерпретації тексту [Електронний ресурс]. – URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=book.index&book=297>.

8. *Нагорняк М. В.* Мовна культура ведучого інформаційних радіопрограм / М. В. Нагорняк // Вісн. Київ. ун-ту ім. Т. Шевченка. Сер.: Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика. – 1998. – Вип. 7. – С. 52–56.

Подано до редакції 17. 09. 2013 р.

Nahornyak Maya. Pathogenicity in semantic component of information news items on the radio.

In this article we are talking about one of the threatening trends of development of the national information radio broadcasting of Ukraine caused by oversaturation of information programs and news releases by pathogenic news: it is suggested the possible ways of solutions to the given problem.

Keywords: informational news item, newscast, pathogenicity, pathogenic news.

Нагорняк М. В. Патогенность в содержательном компоненте информационных сообщений на радио.

В статье речь идет об одной из угрожающих тенденций развития национального информационного радиовещания Украины, обусловленной перенасыщением информационных программ и выпусков патогенными новостями; предложены возможные пути решения данной проблемы.

Ключевые слова: информационное сообщение, информационная программа, информационный выпуск, патогенность, патогенные новости.

